

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jus Canonicum Ad Libros V. Decretalium Gregorii IX.

Huth, Adam

Augustæ Vindelicorum, 1732

11. De Cognatione spirituali

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63433](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63433)

TITULUS XI.

De cognatione spirituali.

Q. 1. *Quid sit cognatio spiritualis?* *Resp.* Propinquitatis personarum, jure Ecclesiastico statuente, orta ex collatione & susceptione baptismi & Confirmationis, ac dirimens matrimonium inter certas personas. Dicitur 1. *propinquitatis*, quod est genus, in quo convenit cognatione carnali. 2. *Jure Ecclesiastico statuente*, ex hoc enim solo dicta propinquitatur, occasione sumpta à cognatione carnali enim Baptismus assimiletur natiuitati hominis in utero, Confirmatio natiuitati in matris utero; cum baptizans etiam & confirmans, utriusque trini intelligantur esse parentes spirituales. Ecclesia ob reverentiam erga se ortam ex timore & amore, ut hæc cognatio non minus ac carnalis sit impedimentum dirimens. 3. *Ex collatione susceptione Baptismi & Confirmationis*, etiam enim aliis dicta propinquitatis oritur, quia hæc Sacramenta non conferunt gratiam per se regenerationis spiritualis.

Q. 2. *Quas personas afficiat cognatio spiritualis?* *Resp.* Jure novo Trid. sess. 24. de matr. c. 2. sublata juris antiqui consuetudine, dicitur cognatio spiritualis, adeoque & matrimonium tantum dirimitur inter patrinum & matrinum ipsum, & inter baptizati patrem & matrem item inter baptizantem vel confirmantem

baptizatum vel confirmatum, & baptizati vel confirmati patrem & matrem. Hinc duo patrini inter se non contrahunt hanc cognationem, nec baptizans vel confirmans respectu patrinorum, neque baptizatus vel ejus pater cum uxore baptizantis vel levantis, nisi & ipsa matrina fuerit.

Q. 3. Ex quo Baptismo, solenni, an privato, oritur cognatio spiritualis? Resp. 1. Baptizans sive solemniter sive privatim baptizet, semper contrahit cognationem spiritualem cum baptizato, ejusque patre & matre, cum Baptismus solennis & privatus in se & formaliter non differant, sed tantum quoad ceremonias.

Resp. 2. Levans infantem in privato etiam Baptismo, si faciat animo, munus patrini obeundi, contrahit cognationem spiritualem; quia jura generaliter loquuntur, nec distinguunt inter baptismum solennem & privatum; & quia in privato baptismo æquè locum habet, quòd assistentia patrini sit officium aliquod ad repræsentandam & perficiendam spiritualem generationem ab Ecclesia ordinatum.

Q. 4. Quid si sponsus de futuro baptizet vel levet sponsæ suæ prolem, an contrahat cognationem spiritualem, & quid si parens sobolem suam baptizet?

Resp. 1. Sponsus baptizans etiam in casu necessitatis prolem sponsæ, contrahit impedimentum solvens sponsalia & dirimens matrimonium contrahendum. *Trid. l. cit.* Idem est, si levet prolem sponsæ suæ. Layman cum aliis ait, non incurri illud impedimentum, si *inscieter & nesciens*

esse prolem sponsæ suæ levet; non tamen
 consequenter, si enim baptizans prolem
 suæ juxta Laym. etsi nesciat prolem ejus
 cognationem contrahat, quia verè bap-
 tizationem habens hominem præsentem bap-
 tizat; cur non ex paritate rationis levans fiat
 patrinus & cognationem contrahat, cum
 habeat intentionem, præsentem levandi.

Resp. 2. Parens baptizans in necessitate
 propriam vel levans, non contrahit
 uxore ita cognationem spirituales, ut
 jure petendi debitum conjugale, vel ab eo
 liberetur. *ca. 7. caus. 30. q. 1.* Quia
 debiliber agit, illudque est inculpabile
 dum, ad quod necessitas impulit. Idem
 extra necessitatem, laborans tamen
 ignorantia juris aut facti, id faciat; qui
 nus excusatur à culpâ, eatenus penâ vac-
 lis est cognatio contracta, præsertim si
 re jam quæsito, petendi debitum. Imò
 probabiliter asserunt, quod parens, etiam
 casum necessitatis baptizans vel levans
 propriam, sive scienter, sive ignoranter,
 quidem privetur jure petendi debitum,
 obligatione illud reddendi liberetur: probat
c. 2. h. t. Ibi: *nobis videtur*, ait Pontifex
ex ignorantia, sive ex malitia id fecerint
mulier) non sint ab invicem separandi, nec
alteri debitum debet subtrahere. Deinde
 juris petendi debiti absque textu claro,
 non affertur, astrui non debet: Ergo.

Q. 5. *Quinam patrini esse possint? Resp.* Omnes Catholici, si intentionem habeant, munus patrini obeundi, & rationis usu præditi sint, *regulariter* validè & licitè patrilinos agere possunt, neque certa ætas requiritur, neque, ut habet communis, necesse est, ut levans ætate excedat levatum: in Confirmatione patrini debet esse confirmatus. Nota tamen *Ly regulariter*, licet enim absque causa *Religiosi* ac *Monachi* in patrini officium se ingerentes contrahant cognationem, validè tantum & non licitè id muneris administrabant. Vide *can. placuit. 8. caus. 16. q. 1. c. 103. Dist. 4. de Consecr.* Neque *Hæretici* licitè, quamvis validè, adhibentur pro patrilinis in baptismo, tum quia aut nolunt aut non possunt officio suo satisfacere; tum quia indecens est ad hanc sacram ceremoniam admittere *Hæreticum*; dantur tamen casus, ubi *Aatholicus* etiam licitè in patrini Catholici admittitur: faciliùs permittitur, ut *Catholicus* patrini in baptismo *Aatholicus* agat. *Gob. Tr. 2. n. 565.*

Q. 6. *An gentiles, Judæi, Turca patrini esse possint, & cognationem spiritualem contrahant? Resp.* Neg. Sed sive levet, sive baptizet gentilis ejusmodi, licet sit *Catechumenus*, incapax est cognationis spiritualis. Ratio, quia *Ecclesiæ*, ejusque legibus, vi quarum hoc impedimentum introductum, subjectus non est. *can. 102. dist. 4. de Consecr.* dicitur, *in Baptismate vel Chrismate (Confirmatione) non potest alium suscipere in filiolum, qui non est ipse baptizatus vel confirmatus.*

D 4

Q. 7.

Q. 7. *An dum plures sunt patrini, omnes
ter contrahant cognationem spiritualem?* *Resp.*
plures, quàm unus & una, sint designati ab
quos id pertinet, contrahunt singuli cogna-
tionem & impedimentum. *c. fin. h. t. in 6.* à quo
re antiquo recedendum non est, dum aliter
statuitur jure novo. It. quamvis Trid. vult
plures designari, quàm unum & unam in bap-
tismo, factum tamen plurium non irritavit. 2.
ultra designatos tangunt vel levant baptizati
non contrahunt cognationem; quod expresse
betur in Trid. *sess. 24. c. 2. de reform. n. 2.*
3. Si nullus est designatus, *probabile est*, quod
omnes levantes contrahant cognationem. *Idem*
constet, quis primus tetigerit, qui tum spon-
trahit. Ratio, quia *c. fin. h. t. in 6.* à Trid. re-
rectum tantùm videtur pro casu, quo patris
matrinæ designatio aliqua est facta.

Q. 8. *Dum quis per Procuratorem aliquem
pit ex Baptismo vel Confirmatione, quis eorum
trahat cognationem?* *Resp. 1.* Non Procurator
quia requiritur, ut quis suo non alieno nomine
vet infantem, ut habet Barb. cum pluribus. *Idem*
quia talis caret animo, se constituendi in pa-
trum, qui tamen animus ad verum patrum
quiritur.

Resp. 2. Ipse principalis est verus patrum
contrahit cognationem. Ratio; quia potest
libet per Procuratorem præstare, quæ per se
potest, si aliàs prohibitus non sit. *c. 72. de
jur. in 6.* Confirmatur ab exemplo matrimonii

& à praxi Magnatum, quam consuetudinem fanè non permetteret Ecclesia, si tales per Procuratorem patrini esse non possent, permetteret enim Baptismum solennem celebrare absque patrino.

TITULUS XII.

De Cognatione Legali.

Q. I. Quid sit & quotuplex adoptio, ex qua oriatur cognatio legalis? Resp. 1. Adoptio in genere definitur, quòd sit personæ extraneæ in filium vel nepotem legitima susceptio. Per personam extraneam intelligitur, quæ non est in potestate adoptantis, sive sit ex descendens ejus, sive aliàs consanguinea, nec ne; per *Ly legitima*, quòd debeat servari forma à LL. Civ. statuta §. 3. 4. 9. 10. Inst. L. 2. 24. 26. ff. L. 1. & fin. C. de Adoption. approbata à SS. Canonibus can. 1. & 5. caus. 30. q. 3. c. un. h. t.

Resp. 2. Adoptio est duplex: *perfecta*, quæ & *arrogatio* dicitur, est, quâ persona extranea, quæ sui juris est, rescripto Principis transit in potestatem & familiam adoptantis, ita, ut talis non minus ac filii naturales, hæres adoptantis necessarius ex Testamento in quarta parte bonorum fiat. §. 3. Inst. L. 2. C. de adoption. Adoptio *imperfecta*, *simplex*, seu *adoptio in specie* est actus legitimus, quo filiusfamilias, sub patris scilicet potestate constitutus, autoritate judicis infe-

D § rioris